

Illustriteret Tidende.

Nr. 459.

Adkommer hver Søndag.

→ København den 12. Juli 1868. ←

2 Rdr. Aarstalet.

(9te Bind.

Indhold.

En Berleber til Kapridningen ved Slagelse. — Ugens Politit. — Thorvaldsens Statue. — Det ældste nordiske Oliemaleri. — Fra Veien ved Hald. — Kapiteladten ved Værhuus. — St. Hansblussene. — Mit første Kar som Birkerommer. En Criminahistorie af N. C. — En Deltbent. — Literatur.

En Forlober til Kapridningen ved Slagelse.

Pustende og stønende i den brændende Solhede har Locomotivet langt om længe faaet trukket os hen til Slagelse Banegaard. Paa Trappen ud til Beien sees en ældre, asthmatisk Herrre i Begreb med at forvandle sig til Saltstøtte à la Fru Both, af lutter Forbaufelse over den antediluvianske Omnibus, der for en ringe Godtgjørelse lover at føre ham „blidt henover Beiens Steen“, heelt ind til „Postgaardens“

blede Sophapuder. Men vi, der ere unge og ialtfald ikke staakandede, behøve naturligvis ikke at betænke os længe paa at vælge Apostlenes Heste til Befordringsmiddel, saameget mindre, som denne Beslutning sætter os i stand til praktist at undersøge Byens mest ynddede og besøgte Spadsersti. Denne snoer sig, overskygget paa den ene Side af en trivelig Ejerne-høf og nogle yngre, duunhagede Treer, mellem tiltalende Kornmarker, i et Par Krumninger ind til Hellig Anders' Hødested, og befærdes, nævnlig ved Togenes Ankomst, af et forholdsvis anseeligt Publicum, sammenfat af alle Kjøn, Størder og Aldere. Saafrent Nogen onster en Oplysning om de locale Forhold, vil den blive ham meddeelt af Enhver, med en Høfslighed, der søger sin Eige; fun eet, for en Tourist iovrigt saa naturligt, Spørgsmål vil det muligvis være lidt uhensigtsmæssigt at fremfætte. Ved ikke om Oplysninger angaaende Byens Mærkværdigheder — man vil see et for-

legent Smil fare over Ansigtet, opfange forskellige ubestemte Haandbewegelser mod Nord, Syd, Øst og Vest, og forresten blive netop ligejaa klog, som før man spurgte. Sagen er nemlig, mellem os, lidt delcat, et Slags slaglosianst Achilles-høf, som de Indsøgte ikke holdে af at der røres ved; men maaſkee kan jeg, som ikke hører ind under den nævnte Kategori, uden at vække Forargelse være saa heldig at forklare Grunden.

Da H. C. Andersen som Skoledreng en Aften i 1822 var kommen til Slagelse Postgaard, udbad ogsaa han sig af den værdige Gjæstgivermadame Underretning om, hvad Mærke-ligt hans fremtidige Opholdssted inde sluttede i sit Skjød, og med en Stolthed, der neppe gav en italiensk Cicerones Noget efter, henledede saa den gode Kone hans færdes Opmærksomhed paa „den nye engelske Spritite og Pastor Bastholms Bibliothek“. Men ak! Bibliotheket er siden vandret bort til

Parti af „Schweizerpladsen“ i Slagelse. Etter et Photographi af Sander Nielsen.

bedre Egne, og Sprosten kan i ethvert Tilselde, efter halv-hundrede Aars Forløb, kun af en dristigere Tunge end vor tituleres med det ungdommelige Predicat af ny. Maaskee har den endog for længe siden sandet Digtetens Ord, at „Støvet Evighed ei næar“ — hvorom Altting er, som Mær-verdighed er den ded, og ingen Candidater have indfundet sig til de ledigblevne Pladser som offentlige Mærkærdigheder. Man kan sige, at dette er den gamle Historie: de Store døe, og kun forsvindende Smaafolk fødes i deres Sted af vores nivellerende Narhundrede.

See her er Byens Høgaard, kaldet Schweizerpladsen. Oprindelsen til dette maleriske Navn er ubekjendt, og vi henstille kun som en los Bisning den Antagelse, at det skriver sig fra, at Byens første Conditor — der altsaa sovret til Hovedstadens „Schweizere“ — boer oppe paa hjørnet. Selve Pladsen har forresten tidligere været Tumleplads for Gau-tiers og Andres Beriderselskaber, for Kraftkonstnere og Menagerietere, og det er jo nok tenkeligt, at den romantiske Colorit, som saaledes udbredtes over Stedet, har ledet Indbyggernes Læptipoldefædre til den omtalte Bemærkelse. I det sidste Aar er den fra et Slags Tårn blevet forvandlet til et trefantet indhegnet Haveanlæg, der seer ud som om det ligger og venter paa at faae en Statue i Midten. Banevejen løber med en Arem op ved hver Side af den, og naar vi folge Hovedgrenen hen forbi vor Ven Conditor, føres vi gennem Rosengaden ud til Byens Hovedtorv, der bevogtes af et gammelt Raadhus, udenfor hvilket der som et noget tvetydigt Symbol er anbragt en Vandpost. Tilhøire dreier saa Bredgade ned forbi Banken, Apotheket, Klosteret og Klubben; men gaar man tilvenstre gennem hin Slotsgade, ad hvilken Ingemann kom sjærende ind til sin Skolegang, vil man i faa Diebliske være naet til den jerngitterede Slotsport, og saa — nogle Skridt frem i Alleen, Dreining til Højre og . . . Beddelobsplainen ligger for os. Som bekjendt har Slagelse tidligere spillet en fremragende Rolle hvad Kaptidningen angaaer, og Ole Petersen, Prinsen af Augustenborgs gode Ven, hvis ypperlige Hæste saa ofte bare Prisen hjem, boede her, saavidt vi vide, en Tidlang tæt indenfor Slotsporten. Men dengang var Lovet henlagt til en Plads længere henne ved Sorstien, medens den nuværende, der af Indviede erklæres for bedre, ligger ved Venen til Nestved.

Ellers treffer man herude Intet, der frembyder nogen særlig Interesse. Den ypperlige Allee, der fører op til det Sted, hvor Antvorskov Slot har ligget, udvider sig omrent midtoevis til en Rundkreds, der efter sit i Folkemunde opbevarede Navn synes i en fjern Fortid at have været helliget til Friias Tyrkelse. Endelig har Thor utvilsomt haft et Offersted i Nærheden af Agent Schous Gaard, der ligger paa Slottets Plads, at domme efter den krigsrøde Aand, som endnu i vore Dage af og til bryder frem paa denne Plet, og som for fort siden slog ud i en saa klar Rue, at Phano-menet ikke kunde forbignaes i Taushed, men af forskellige juridiske Høfattere maatte underlaaes en nærmere Undersøgelse og Ørøfelse.

Nei, ad denne Ven løber man ikke i Aremene paa mange Mærkerigheder; men maaskee kommer det deraf, at Efterstøgningen var „flygtig“. Nuvel — helt omkring — samme Ven tilbage — eller skulle vi til en Afvegning forvilde os i alle disse Smaagader, der i irriterende Hærdighed boie af, snart høst og snart her? Ne, det vilde kun blive en Gjentagelse af det Bekjendte: Fattig, men dydig! Byde Hovedveiene Intet, træffer man end mindre Noget ved at slække om mellem Af-læggerne — — men, ved Jupiter! Der ligger jo en See-værdighed lige for Næsen af os, interessant idet mindste for den, der kan see ligesaa klart i Phantasien, som i det virkelige Daglys.

Midt paa vores Billede stiftes Gaylen af et lille uanselig Huus og Toppen af to anseelige Linde; men fra Rosengaden ligger det tydeligt for os, tilvenstre, naar man kommer fra Banevejen, i Ly af St. Michaels gamle Kirke. Det er en lav, rodmalet forsalden Bygning, hvis øde og forladte Udsende paa samme Tid contrasterer og samstemmer med de twende gamle Lindetræer, der skygge henover den. Militairets Toihuus eller Sygehuus falde de Indsædte den; Slagelse gamle Skole hedder den hos os Andre. Det var her, at Poul Møller og Baggesen i sin Tid modtog en Deel af den aandelige Dannelse, der siden efter satte Blomst i udødelige Skrifter; fra disse gamle Stuer var det, at Folkesangeren Bernhard Severin Ingemann, at Shakespeares lidet kjendte og derfor lidet stattede Discipel, Christian Hvid Bredahl, og Eventyrdigteren H. C. Andersen gjennem Ungdomsdrømmene saae ud til de rige Egne, hvori de senere vandt Ødelsret som gode Borgere; det var endelig herude, fra Lindetræets Top, at „gamle Rosenkilde“ lo ned til den ulykkelige Herr Höffding med samt hans ulykkelige Paruk og hans Revlinger.

Oprigtigt talt — Slaglosianeren behøver maaskee endda ikke at være saa forlegen over Tabet af sine Mærkærdigheder. Den By, der kan pege hen til saadanne Digttere, som hine fire, kan nok undvære Pastor Baltholoms Bibliothek, og har den ovenikøbet en „Christen Niemann“ med, kan den

tilnæd nok være „den nye engelske Sprote“ foruden. Men en Statue paa Schweizerpladsen mangler her rigtignok — det bliver da vel ikke Ole Petersens? B.

Ugens Politik.

Den 1de Juli 1868.

Den almindelige Discussion i Auledning af Budgettet er nu tilendebragt i den lovgivende Forsamling i Frankrig. Med Hensyn til den finansielle Stilling indeholde disse Forhandlinger følgende Oplysninger. Efter Finantsministerens egne Udtalelser udgjorde de ordinaire Indtægter i Aaret 1852 1,413 Millioner og i 1866 2,136 Millioner francs. Udgifterne belob sig i 1852 til 1,434 Millioner og i 1866 til 1,941 Millioner. Indtægterne oversteg saaledes Udgifterne med 195 Millioner, som man kunde have anvendt til Statsgeldens Formindstelse, hvis uheldige Omstændigheder ikke havde forstyrret denne gunstige Stilling. Men paa Grund af exceptionelle Forhold har man været nødsaget til at contrahere Laan, hvis samlede Belob i denne Periode udgjor fire Milliarder. Denne umådelige Sum er benyttet paa følgende Maade. Det første Laan blev nødvendigt under Krimkrigen og udgjorde 1,500 Millioner. Med det andet Laan paa 500 Millioner betaltes Krigsomkostningerne i Italien. Det tredie Laan paa 292 Millioner dækkes Udgifterne ved Expeditionerne til China og Cochinchina. Til Jernveiene medgik 1,300 Millioner. Hæaldens Reorganisation fordrede 204 Millioner, Expeditionen til Mexico kostede 300 Millioner, og de nærværende Rustninger nødvendiggjører det nye Laan, som den lovgivende Forsamling for Dieblifiket discuterer. Fremstillingen af den finansielle Tilstand har vælt alvorlige Beskytninger, og Magnin saavel som Thiers, Louvet og Talhouet saavel som Haenjens, en af Regeringens oprigtigste Tilhængere, der dog aldrig oftere vil give „et saa vanvittigt Budget“ sin Stemme, ere enige om, at den nærværende Stilling er uholdbar eller med andre Ord, at man ikke samtidig kan udføre Fredens Gjerning i det videste Omfang og holde hele Landets Forsvarssvesen paa Krigsfod. Og sjældt den lovgivende Forsamlings Præsident under Majoritetens Bisfaldbraab talde Jules Favre til Orden, da han sagde, at om Frankrig end var rigt nok til at betale sin Hæder, vilde det dog ikke være rigt nok til at betale Keiserdommet paa slige Bilkaar, indsej man dog meget godt, at Keiserdommets Hovedfortjenest hidtil har været, at udføre store Arbeider og samtidig dermed at holde store Aarneer, men at det for Fremtiden vil falde meget vanskeligt baade at behage Hæren og Arbeiderne. Men medens Oppositionen forlanger Fred, Fred til enhver pris, og ved dette Sprog, der staar i Strid med tidligere Udtalelser, tilstrækkelig rober, at den ikke nærer ubeitinget Tillid til Regeringens fredelige Hensigter, da den i modsat Falder sikret vildt udtale sig krigs — ere Rouhers Ellereringer ikke aldeles tilfredsstillende. Han siger rigtignok: „Vi ere enige: Oppositionen ønsker Fred, Majoritetet ønsker den endnu iorrigere, og Regeringen deler Majoritetets og Landets Ønsker.“ Men han tilsaar dog under Forsamlingsens Bisfal: „Krig tenke vi kun paa til Forsvar, jeg siger ikke af vores Territorium, men af vor Verdighed, vor Øre og vor Indflydelse.“ Om Tilsidesættelsen af en ved Frankrigs Maageling sluttet Fredstractat kan tenkes, uden at Frankrigs Verdighed, Øre og Indflydelse blive frænkedet, dette Spørgsmål berørte Rouher ikke.

Efterat den almindelige Discussion var sluttet, gik den lovgivende Forsamling i Medet den 6te Juli over til Behandlingen af Lovudkastet om Lilleøgbevillingerne for Regnskabsaaret 1867; i dette Mede angreb Jules Favre og Picard Regeringen med en Hæftighed, der bebuder et høst stormfuldt Ordstifte, naar Dieblifiket først kommer til at behandle de politiske Spørgsmål, der ere knyttede til enkelte Afsnit af Lovudkastet. Men sjældt Oppositionen fremfor Alt forlanger, at Frankrig skal afholde sig fra enhver Indblanding i Tydflands Anliggender, er man dog mærkeligt nok ingenlunde tilfreds hinsides Rhinen, og den forbittrelse, hvormed de preussiske Regeringsblade omtale Ordstifiet i den lovgivende Forsamling og især de af Thiers opstillede Ansuelser roba tydeligt deres Planer. Thiers modsatte sig nemlig Frankrigs Indblanding i de tydste Anliggender, fordi han haaber, at Tydfland af sig selv vil verne tilbage til Forbundsforfatningen. Tydflerne have ogsaa modsat sig en slig Indblanding, og man maatte altsaa antage, at de vilde hænkle Thiers deres ubetingede Bisfalb. De preussiske Regeringsblades onde Lune finder dog sin Forställing i deres Tilbærlighed til at exploitere den nationale Virkelighed i Tydfland til Kunst for et preussisk Overherredomme; derfor føle de sig skuffede, naar Frankrig, der fremstilles som angrebslystent, optræder med Rolighed og Moderation.

Man antager i Almindelighed, at Cabinetterne i St. Petersborg og Berlin staar paa en fortrolig Fod med hinanden, og det er ogsaa utvilsomt, at disse to Cabinetter have mange fælles Interesser. Men om Venstabet fra russiske Side er fuldkommen oprigtigt, er dog ikke aldeles afgjort, og det forekommer os i det mindste, at der mellem Linierne

af de Betragtninger, som det officielle Blad „Invaliden“ anstiller over Forholdene i Tydfland, aabenbarer sig en Skadefrohed, som fortjener Opmerksomhed. Efterat have dvolet ved det spændte Forhold, som for Dieblifiket hersker mellem Preussen og de Syd for Mainfloden liggende Stater, siger „Invaliden“: „Vi skulle her ikke gaae nærmere ind paa dette Spørgsmaal, men ville kun bemærke, at hvilken Bending de veglende Begivenheder end tage i Fremtiden, kan man umuligt benegte, at der for Dieblifiket i det sydlige Tydfland spores en for Preussen høist ugunstig Stromning. Man kan rigtignok endnu ikke vide, hvilken Styrke den har, men at den mærkies, er en Kjendsgjerning, der er hævet over enhver Twirl. Den er fremkaldt af forskellige Omstændigheder. Som en af de vigtigste bør nævnes den katholske Geistligheds Indflydelse, idet denne Geistlighed aldrig vil gjøre sig fortrolig med den Tanke, at det katholske Syden skal regeres af det protestantiske Preussen. Hertil kommer endnu Demokratiets Bestræbeler for at benytte den sydtydse Befolkningens Hød til den nordtydste Hæorganisation som et magtigt Agitationsmiddel, for at forhindre en nærmere Forbindelse med Preussen. Og endelig maa man ikke glemme den af Pengearistokratiet i Frankfurt endnu stede svæde Indflydelse; dette Aristokrati vil aldrig tilgive Preussen, at det fuldstædte det Herredomme, der af de frankfurtske Pengemænd udvades over de Syd for Main liggende Lande. Af dette Herredomme ere nu kun Resterne tilbage, men de benyttes sandelig ikke til Gavn for Preussen. Alle disse Elementer forene sig i en Agitation, hvis Folger i det nærværende Dieblik vanskelligt kunne forudsæs og bestemmes, men som uden Twirl i Fremtiden vil berede Preussen mange Baneseligheder.“

At den østrigske Rigscantsler v. Beust derimod antager, at Forholdet mellem Rusland og Preussen er meget fortroligt, fremgaar af en Skrivelse fra Pesth til „D. Allg. Zeit.“, der indeholder en interessant Skildring af den Sammenkomst, som Beust ifølge Keiserens Besaling har haft med Palacy og Rieger, Czechernes fornemste Ledere. Rigscantsleren beklagede sig først over, at det nationale Parti i Bohmen betrægtede ham som sin principielle Modstander. Dr. Rieger svarede, at det ingenlunde var Tilfældet, Czecherne i Bohmen havde ikke Noget imod Rigscantslerens Person, og han selv nærede stor Agtelse for Baron Beusts diplomatiske Øgiltighed. Deres Uvisse var rettet mod Regeringen, som paa enhver Maade havde sagt at træde Czechernes nedarvede Rettigheder under Godder. Rigscantsleren udtalte nu, at han ikke var kommen til Prag for at underhandle, men at han kun sagte Oplysning om Forholdene. Rieger udtalte sin Forbauselse over, at man endnu ikke varkommen til Klarhed i Regningskredene med Hensyn til Czechernes Hærdinger. „Hvad vi ville,“ sagde han, „er bekjendt; Folket trænger os frem, og hvis vi viste Ettergivenhed, vilde det være forbi med vor politiske Indflydelse.“ Rieger udtalte nu vidstætlig, hvorfot Bohmens og Mährens Forening var en Nødvendighed, medens Palacy udtalte, at hvis man indkommende disse Lande fuldstændig Selvstændighed, vilde de gjerne bringe ethvert Offer, som Monarchiets Bestaaen maatte kræve. Baron Beust fremhævede, hvor umuligt det var at opfylde slige Ønsker. Dertil svarede Rieger: „Bor Tid vil komme.“ — „Naar man nu indkommende Bohmen en vis Selvstændighed, en passende Repræsentation i Ministeriet, vilde det ikke være et tilstrækligt Spillerum til at udville deits Nationalitet?“ spurte Baron Beust. Dr. Rieger henviste til, at den czechiske Nationalitet ved et tydlig Riges Oprettelse og Udvilling truedes fra to Sider. — „Seg troer, at De ikke blot frygter de udenfra komende Farer, men at De ogsaa ventet hjælp derfra,“ bemærkede v. Beust. Dr. Rieger svarede: „Vi trænges over mod Rusland.“ — „De gjor Dem Illusioner med Hensyn til Rusland og med Hensyn til vor Stilling ligeoverfor Udlændet,“ sagde Baron Beust. „Frankrig er vor Ven; Preussen ved, at vi anerkjende Kjendsgjerningerne og ikke føre en hevnsyg Politik, ja selv Forholdet til Rusland er snarere venstabeligt end fiendtlig. Hold Dem til Kjendsgjerningerne og huspaa, hvor tungt Ansvaret vil være, naar De prøver paa at realisere Planer, som aldrig vil lykkes, hvor store Ulykker de end funne anrette.“ — „Vi og den czechiske Nation haabe det Modsatte,“ sagde Dr. Rieger; „i de sidste tyve Aar ere vi stedse blevne megetrigere, intet Tysk vil kunne svække os.“ — „Og troer De virkelig, at en Forandring i Rigets Tilstand vilde fremme Deres Planer?“ spurte Baron Beust. „Tillad mig at tale aabenhjertig. Jeg har gode Kilder, hvor jeg henter mine Oplysninger om de Personers Forhaabninger, Ønsker og Planer, der troe, at Østrig har mindre Kraft, end det i Virkeligheden har. Jeg er underrettet om en Aftale, der er truffen mellem Preussen og Rusland, hvis en saadan Eventualitet, som De hentyder til, skalde forefalde; Rusland har i saa Tilfælde ikke gjort Hærding paa Bohmen til sig selv.“ — „Umuligt!“ udbredt Rieger; „naar en slig Eventualitet indtræder, lader Rusland os ikke i Stikk'en, det er umuligt.“ — „De taler om Umuligheder,“ sagde Beust; „Østrigs Tilintetgjørelse er umulig ifølge Forholdene; det er ogsaa umuligt, selv hvis dette Tilfælde indtraf, at en tydlig Hærding skalde opgive Bohmen med deits to Millioner tydlig

Indbyggere. I saa Henseende ere Deres Anstuelser feilagtige, betenk det og vær os behjælpig med at styrke Østrrigs Kraft og Sammenhold." Med denne Uttring endte Sammenkomsten.

Fra New York berettes, at Præsidentens mest forbittrede Modstander, Thadeus Stevens, forbereder en ny Anklage mod ham. De Hovedpunkter, til hvilke Anklagen støtter sig, ere: Oprættelsen af provisoriske Regeringer i Sydstaterne uden Congressens Samtykke, den Oproerer og Deserteurerne fra Nordarmeen paa en ulovlig Maade tilstaaede Amnesti; den udøvende Magts Optreden, for at forhindre de af Congressen givne Loves Anwendung i Syden og Balgbestiflerne i flere af Unionssstaterne. Anklagepunkterne ere i Grundende samme, der allerede tidligere ere paadsmte, og det nye Dørsøg, hvis Hensigt sandsynligvis kun er at forhale Optagelsen af Sydstaternes Repræsentanter i Congressen, vil neppe faae et heldigere Udsald. Imidlertid optager Balget af den nye Præsident næsten udelukkende Opmerksomheden i de nordamerikanske Stater. Det republikanske Parties Candidat er General Grant, som i ethvert Tilfælde ikke compromitterer sig ved sine Taler eller sine Programmer; han striver kun lidt og taler endnu mindre. Men hans militære Hæder, hans exceptionelle Stilling og hans Seirvindinger tale for ham. Han er eenstemmig blevet valgt af Chicagoconventet og har sluttet sig til dets Program i en Skrivelse, der er ligesaa korthed og sydlig som en Dagboksalting. Det demokratiske Parties Candidat er Overdommer Chase, hvis Program vil gaae ud paa saa hurtigt som muligt at gjenindsette Sydstaterne i den Stilling, hvori de befandt sig før Krigen, sjældt han vil holde paa Regerslaveriets Ophevelse og Regerbefolningens Valgret.

M.

Thorvaldsens Statue.

De fire Statuer, som ville finde Plads i den tilkommende Udstillingsbygnings Vestibule, kunne ikke blot figes at repræsentere de forskellige bildende Konster: Maleriet, Billedhuggerkonsten og Arkitekturen; de forkynde tillige en Lære om de Fordringer, som Konsten stiller til enhver af sine Dyrkere. Den, som vil ind i Udstillingsbygningen, maa først gaae forbi disse Statuer, af hvilke Aabgaards repræsenterer Studiet, Edersbergs Natursandhed og Harsdorffs Skønheden. Men nu Thorvaldsen? Ja, han holder en Victoria i sin Haand, i dette Symbol udfolder Seirsgudinden sine Vinger og hæver ham højt over de Andre, fordi han var Geniet — Geniet, ligeoverfor hvem man ikke behøver at opstille Fordringerne, fordi de instinctmæssigt maae fyldestgøres. Naar vi da idag bringe en Uafbildung af Thorvaldsens Statue, ville vi følge den samme Idee, som Konstneren har udtrykt i denne Statue, idet vi ville see Thorvaldsen som den, der holder Seiren i sin Haand. Vi kunne ikke indlade os paa at skrive Thorvaldsens Biografi, og det af den simple Grund, at den er frevet lidt nok, og alle vi, som regne os det til Hæder, at Thorvaldsen var en af Vore, vi have ikke forsømt at glæde os, idet vi gjorde os bekjendt med hans Liv, saaledes som dets Træk med Omhu ere tegnede. Thorvaldsens Liv behøver man ikke at skildre, fordi Folket kender det smukke Eventyr om ham, der drog bort næsten som en slakkels højebavnst Gadedreng, uden Kundstab og uden grundig Uddannelse, og vendte tilbage lig en Konge, hædret og hyllet af Tyrster og Folk. I sine Arbeider har desuden Thorvaldsen selv skrevet sin Biografi; i hans Museum, der er Folkets Ejendom, ligge dens Bladé aabne, saa at Enhver kan see, hvad og hvorledes han var. Saa ville vi da, forsynede med den Kundstab, vi føre med os om Thorvaldsen, begive os ind i hans Museum, for med egne Øyne at see ham, som han var, som den, fra hvis Haand Seirsgudinden udfolder sine Vinger.

Hvad der først og fornemmeligt møder os i Thorvaldsens Arbeider er en ophojet Ro, en harmonist Hvile, som viser, at hans Konst er Antikens Beslegtede. Det vil neppe kunne lykkes at paaovise en eneste vild Bevægelse, der kunde robe den lesslupne Udensstab. I de talrigste Nuancer har han saaledes fremstillet Sorgen, men altid er dens Graad dæmpet, aldrig savner den Forsoningens Udtysk. I disse Rum, som omgive Thorvaldsens Grav, heres intet Streig, intet Raab. Stille lyser Tankens varme Liv frem fra det folde Marmor. Bil man imidlertid, paa Grund af denne Ro, som saa velgjordende møder En overalt, overføre Betegnelsen fra Jason som „den sidstfodte Antik“ paa Thorvaldsens familiige Arbeider, saa maa man dog i een Henseende benegte denne Betegnelses Berettigelse. Thorvaldsen har en for de Gamle uheldt Skarpsindighed. See paa hans Gravminder, f. Ex. paa Mindesmerket over Augusta Bochmer, der paadrog sig Doden ved at pleie sin syge Moder. Denne er da afbildet siddende paa Ekspulaps Alter, og idet Tatteren rækker hende Legedrisken, saares hun i Hælen af den Orn, der bugter sig mellem Moderen og hende. Thorvaldsen viste øste en vidunderlig Tybsindighed, en eindommelig Evne til

at træffe det, der paa samme Tid var dybsti tænkt og mest skiftet til den plastiske Fremstilling. Vi ville vølge nogle af vores Hndlinger blandt hans forskellige Arbeider, for at see hans Evne til at træffe Sommet lige paa Hovedet. Vi staae saaledes foran Mercur, dette Gudernes lette Sendebud, som ved sit Glædespil dyssede den hundredstede Argos, der af Juno var stillet som Bevogter for Io, i Sovn og derpaa aghuggede hans Hoved. Saavel her som ligeoverfor andre Figurer (Hyrdedrenge) er det meget interessant at vide, hvorledes Thorvaldsen først maatte have seet Naturen, for han kunde legge sin Tante i det, han havde seet. Vi kende Historien om, hvorledes det hændte sig i 1818, at han en Dag ved Udgangen fra sit Hærbsted i Rom blev en ung Mand var, som i en Port, halvt siddende, halvt staaende, med den mest spændte Opmerksamhed fulgte den livlige Bevægelse, han modtog af sin Kammerat. Thorvaldsen gik forbi, men vendte hurtigt tilbage for nærmere at betrakte den unge Mand i hans eindommelig tægtlagende Stilling. Her var jo Udtysket for den Argosdræber, han alt længe hærde haaret i sin Tante. Og hvorledes er nu ikke Situationen skildret i denne ungdommeligt Skønne Figur med den bevinde Hat paa Hovedet. I venstre Haand holder han Rørflisten, som han næsten ikke ret endnu veed, om han tør tage bort fra Munden, og medens han omhyggeligt speider efter om Argos virkelig sover, drager han med en sagte Bevægelse det Sværd, hvis Hæfte han holder i den fænklede hoire Haand. Foruden dette dramatiske Liv, denne Dagtagagens Haftholden i det bestemte Døblik, kan man paa den ene Side ikke nocksom beundre Compositionen med den eindommelige Forbindelse mellem Syringen og Sværdet, mellem den Haand, som har ledet Spillet, og den Haand, som snart skal rette det dæbende Slag mod den forhadte Bevogter — paa den anden Side træder os ogsaa her beskrivende imøde den fænne, fine, yndefulde Formbehandling, som er saa gjennemgaende hos Thorvaldsen. Vi vende os fra denne Figur, for at see en lignende mestervig Hæfteling i et Par af hans Reliefs. Thorvaldsen kaldtes af Italienerne „Reliefs Konge“; han havde frigjort det for det Barbari, hvori det var nedskjult, og fort det tilbage til Friheden for al Paavirkning af Maleriet og dets Perspektiv, fort det tilbage til den Form, der foarede til dets Bestemmelse. I sine Reliefs har Thorvaldsen klædt sine findrige Tanker i den simpleste, den reneste og skønneste Form. See paa Situationsbilleder, som disse: „Hector forekaster Paris hans Hægdede, i Kammeret hos Helena“, eller „Homer synger for Folket“. Hvorledes er dog ikke denne Paris skildret, og hvor staaer han ikke ypperligt netop i Modsetningen til Hector! Ladhenen i Paris hos Helena er opfattet med det dybeste phychologiske Blif og fremstillet med den mest levende Unstnighed. Og betragt nu Homer, som han der synger for Folket. Fra hans Mund høre vi netop den storstaaede Sang, som var ham eindommelig, og Sangens Virkninger ses vi legemliggjorte i det lyttende Folk. Men ikke blot fra Mythen eller fra Helitediget har Thorvaldsen hentet Motiver til sine Reliefs; en anden Række Motiver har han givet Udtysk i disse Billeder, hvori der findes en Fremstilling af Naturens og det almene menneskelige Liv. Alle kende vi disse Billeder; de ere dragne ind i vores Huse og have maastee mere end alle Thorvaldsens andre Arbeider støttet ham Mængdens Kjærlighed: „Barndommen“ eller „Baaren“, „Ungdommen“ eller „Sommeren“, „Manddommen“ eller „Høsten“, „Alderdommen“ eller „Vinteren“, „Kjærlighedens Aldere“, „Natten med sine Børn“, „Doden og Sovnen“, samt „Dagen: Aurora med Lysets Genius“. I sine mythologiske Reliefs indlægger Thorvaldsen ogsaa øste en Tanke for Opsattelsen af det almene Menneskeliv, som viser hans dybe Indsigts paa dette Omraade. Vi skulle kun minde om hans talrige Fremstillinger af sin Undlingsgud Amor og af dennes triumpherende Magt.

Dernæst vende vi os til Thorvaldsen som den christelige Konstner, om hvis Berettigelse til dette Navn man dog saa øste har fremsat Livet. Hørst og fremmest møde vi da her hans Christus, hidtil den skønneste og rigeste Fremstilling, som er givet af Guds Son i en sand protestantisk Opfattelse. Christus staaer højt i Himmelten; det dybiske Blif og de aabnede Arme sige begge det Samme: „Kommer til mig, alle I, som arbeide og ere besværede, og jeg vil give Eder Hvile.“ Denne harmonistiske Bevægelse i Armenes Holdning rummer Skrifstedet om ham, der, ligesom en Høne forsamlar sine Kyllinger, vilde samle dem, der hørte ham til; Detet om ham, som er Kjærlighed og som blev Kjæd og boede iblandt os, er i denne Figur forkyndt med en Troens Inderlighed og Barne, som hos ingen anden protestantisk Konstner. Og see vi dernæst paa Thorvaldsens Apostle, f. Ex. paa Johannes og Peter, da finde vi paa den ene Side en fyldig Forstaaten af deres Skrifter, af det Ejendommelige i deres Individualiteter, og paa den anden Side den kraftigste Fremstilling af denne Ejendommelighed. Hvorledes har Thorvaldsen dog ikke givet Johannes netop som Kjærlighedens Apostel, som den Begeistrede, hvis Blif seer Himmelens Herlighed, og Peter paa samme Tid som Klippen, som den Trofaste, der holder Noglerne i sin Haand, og som Bisferen. Der er i

disse Apostle en ganste bestemt Protestantisme; de ere kraftige, sterke Mænd, som ikke have spæret deres Legemer, men som forkynde en sund Lære. Hvad man end vil sige om Thorvaldsens egen Tro, Et staaer dog fast: han har stået sin Christus, og denne maa være det bedste Vidnesbyrd om, at han selv har følt, at Mennesket er Intet af sig selv, og at det under Gorg og Nød maa føge til den Havn, der ene er frelsende. Hvor ofte finde vi dog ikke i Thorvaldsens Arbeider et Suf, en Tak eller en Bon, hvis inderlige Udtryk rober, at Konstneren ikke stod overlegen ligeoverfor Menneskernes Henvendelser til Guddommen, men at han lagde Livet fra sin egen Sjæl i det, han fremstillede.

Slutteligen skulle vi omtale Thorvaldsen som han fremtræder i sine Buste og Portraitstaturer. I Corridoren tilhøire for Christussalen staaer en Buste af Lady Sandwich, som viser, hvorledes Thorvaldsen formaaede at see den menneskelige Individualitet lige ind i Sjælens Dyb, at aflare Naturen Hjertets Hemmeligheder. Ingen blandt Thorvaldsens 120 Buste er aandfuldere og dybere opfattet end denne, og ingen har i højere Grad den Thorvaldsenske Skønhed. Og see saa paa Fyrstinde Variatinfa som hun staaer der, tankesfuld med Pegefingeren under Hagen! See, hvorledes Thorvaldsen forstaaer at fremstille Kvindens fineste Skønhed og Hjænde, hvorledes han havde Evne til at drappere en Figur overensstemmende med dens Væsen, øste i et antikt Costume, undertiden i et selvpfundet, og først i sine senere Verker (Guttenberg, Schiller) i Tidsstycket, hvilket han da, f. Ex. i Byron, behandler med det Mesterslab, som hans fine, aldrig svigtede Skønhedssands lært ham. — Ja, Thorvaldsen eliede først og fornemmeligt Skønheden. Naar han slog med sin Hammer, trængte Gratierne sig frem og dandsede til Rhythmen i dens Slag! Spøgte han, da var hans Skjæmt altid fuld af Jinhed; forgede han, da vidste han at lade Taarerne rinde, saa at de røte uden at ryste; hengav han sig til Nydelsen og drak af dens Væger i fulde Drag, saa feste dette dog altid med et vist Maadchold, og Hjænde var den Musik, som ledsgagede Musernes og de unge Kvinders Dandse.

At gjengive Skønheden i hvilende Stilling, helst hos den blomstrende Ingling eller Domfru, var en af Thorvaldsens højeste Opgaver. Han tog altid det Skønneste, han kunde finde, og gjennem den rene, edle Form lyste da det harmoniske Sjælsliv, hvis Virkning øste forøges ved et vist Beemod, noget vist Elegist, der saa fuldstændigt stemmer med Plastikens Væsen. Denne Alvor indeholder Beviset for, at Thorvaldsen var en Nordbo. Drommende, tankefulde, grundende staae da disse Skikkeler ved hinandens Side, fulde af Sjælsudtryk, men tause, i Mesterens Mausoleum.

Naar vi da see Alt, hvad Thorvaldsen har udrettet, hans næsten utrolige Production, alle de forskellige Omraader, han har betraadt, uden nogensinde at forloste sig paa de store Opdrag, da vide vi, at det Genie, som vi nyligt have set en Transmænd vægre sig ved at tilkende ham, dette Genie var netop hans Eje. Medens saagodtsom alle andre Nationer have offret Thorvaldsen den højeste Beundring, have Transmændene stadtigt dannet en Undtagelse. Og Grunden hertil er meget naturlig. Thorvaldsen er altfor simpel, til at han skal passe for den franske Land. Hans inderlige, forgloste og uskyldige Ummiddelbarhed, der ikke har noget Theatralst eller Pathetisk, kan ikke forstaaes af den, for hvem det energiske Liv og Effecten have en saa stor Betydning, den, der sætter Bevægelsen over Hvilen. Transmændene og vi have et forskelligt Begreb om det Geniale. — Der lever i det danske Folk en Hærestilling om noget vist Hemmelighedsfuldt ved Hodselen af Thorvaldsens Mat. Hvad er vel denne Hemmelighed Andet end Bevidstheden om, at „Matten“ blev født under en klar Abenbarelse af selve hans Genius? Aleanderksen vidner om den samme Abenbarelse. Den 60. Tod lange Drise skalde være færdig paa meget kort Tid, og med en næsten uhørt Productions-egne fortsatte Thorvaldsen uafbrudt sit Arbeide, idet han hører Dag uden forberedende Studier fuldendte en Gruppe, som Gipsen da støtte, medens den næste blev modelleret. Ligesom overfor et saadant Phenomen skal man mindre tale om Hærestillingens Klarhed, om de store Indsigter osv., end om den instinctmæssige Lethed, som Geniet eier, og som formaaer, hvad den vil.

Gædrelandet har da stedet Thorvaldsen til Hvile midt i Gaarden paa hans Museum og omgivet hans Grav med allelags Hæders- og Seirstege. Laurbærtæer, Ege og Palmer vøge op ad Murene. Og midt over Gaarden stander Victoria sin Kvædriga, sit vælige Hjælpand holder hun an over Museets Indgang. — Da Thorvaldsen modellerede sin egen Statue, fremstillede han sig selv, støttet til Haabet; naar Nutiden modellerer hans Statue, da giver den ham hans egen Victoria i Haanden, den samme Victoria, som kneiser over hans Museum, Geniets sejrende Gudinde.

Det ældste nordiske Olie-maleri.

I Konstforeningen har der nylig været udstillet en Copi af det ældste — eller rimeligtvis ældste — Oliemaleri, som findes i Norden, nemlig et Billede, som behandler Hellig Olafs Liv og Død. Originalen er, ifølge Konstammerets Inventarium af 1737, fra Throndhjem kommet til Konstammeret i Aaret 1691, og der forblev det indtil 1848, da det afgiveredes til Museet for de nordiske Oldsager. Den udstillede Copi, som er udført af Magnus Petersen for Kong Carl XV., er af denne bestemt til at opbevares i Throndhjems Videnskabernes Selskabs Locale.

I det Kongelige Konstmuseums nyeste Inventarium beskrives Maleriet saaledes:

„En gammel tavle af Træ, 1 Alen 17 Kommer bred, 1 Alen 13 Kommer høj, hvorpaa i Maleriet er forestillet: i Midten Kong Oluf, staende med Krone paa Hovedet, Øgen i højre, Rigssælet i venstre Haand, under en architectonisk Bue, i en blaa med Skind foret Kappe. Evers over Tavlen sees de 4 Evangelisters Symboler, hvorved den deles i 4 Dels. I det øverste felt til Venstre forestilles St. Olufs Drøm, nemlig Kongen, som sovende seer en Stige gaae fra Jorden til Himlen, og ved Enden deraf Christus der vinker ham. Kongen har Krone paa, og paa hans Skjold er et

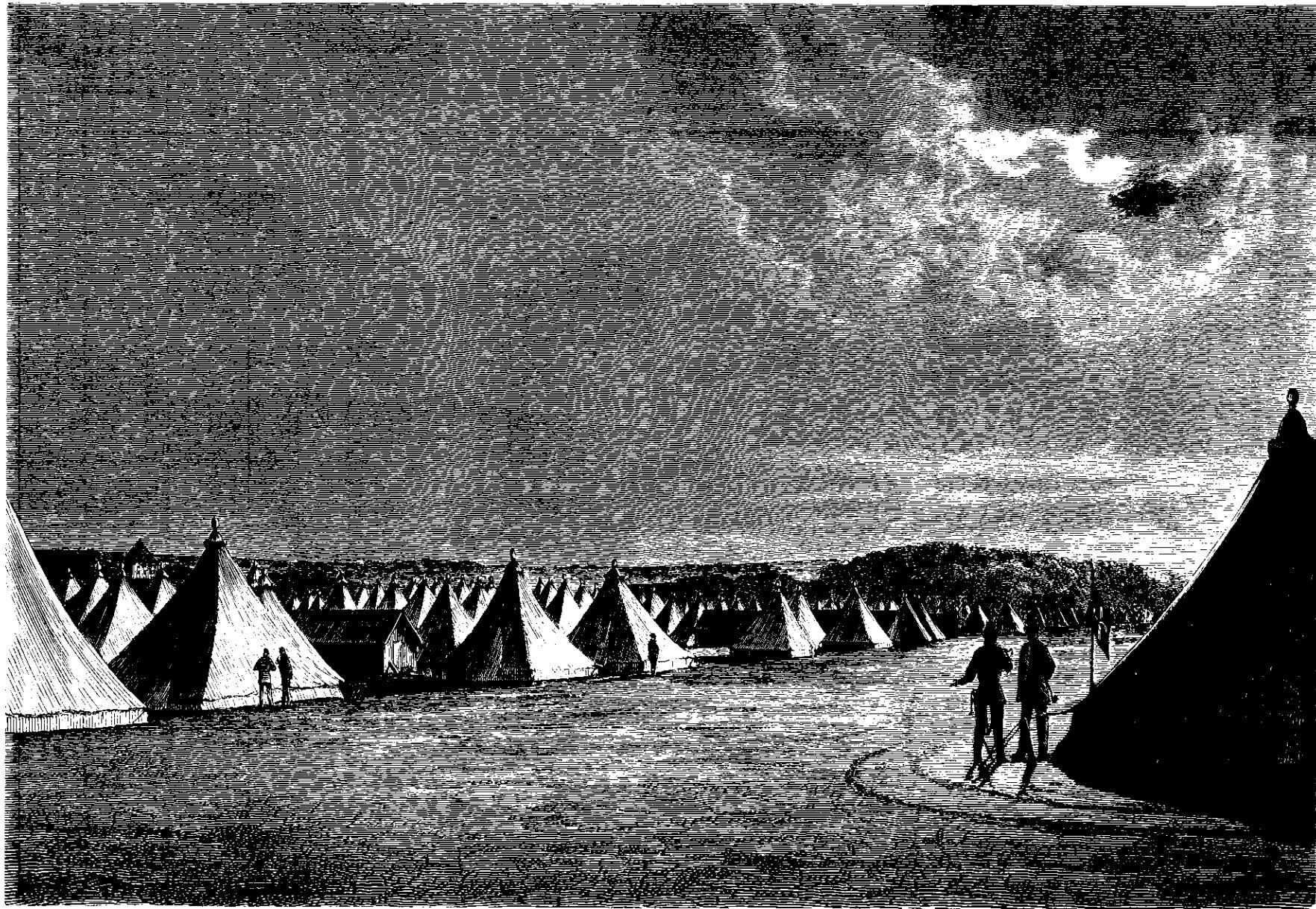

Bertel Thorvaldsen. Statue af C. Peters.

gyldent Kors. Han omgives af 4 Drabantter, der ere iforte Ringbrynner; 3 synes at holde Vagt ved Kongen, og een blaser i et Horn. Nedentil ses Kongen til Hest, leverende til en Geistlig en Pung med Penge; han er omgivet af sine Drabantter og synes færdig til at gaae i Strid. Horresten er dette Helt noget bestladiget og derved Hovestillingernes Betydning mindre flækker. Til Høire forestilles paa det nederste felt Kongens Død i Slaget ved Stiklestad. Oluf er allerede segnet til Jorden; ved ham ligger hans Skjold og Sverd. Med et Spyd saares han i Brystet, med et Sverd hugges han i Skulderen og med en Øje i Knæet. Det øverste Helt viser, hvorledes Kongen strinlegges. Han ses liggende med Krone paa Hovedet, og de 3 Saar, han havde faaet, ere kendelige. Hans Haar og Skjeg ses at have voget. En Bislop stænder Liget med en Bievandskost, og en anden udhælder Bievandet af en Skande. 4 Munke ere tilstede, hvoraf een holder en opslaget Bog, een bærer Bislopens Stav og to see til. Rammen er malet saaledes, at det skalde forestille Wedelstene. Arbeidet er meget ufuldkomment, Contourenne indrømmede og kan anses at være fra Begyndelsen af det 13de Aarhundrede, da den architectoniske spids Bue neppe tidligere i Norden har været anvendt. Dette Maleri er 1691 fra Throndhjems Kirke kommet til Konstammeret.“

Scener af Hellig Olafs Liv og Død. Et Maleri i Museet for de nordiske Oldsager. Tegnet af Magnus Petersen.

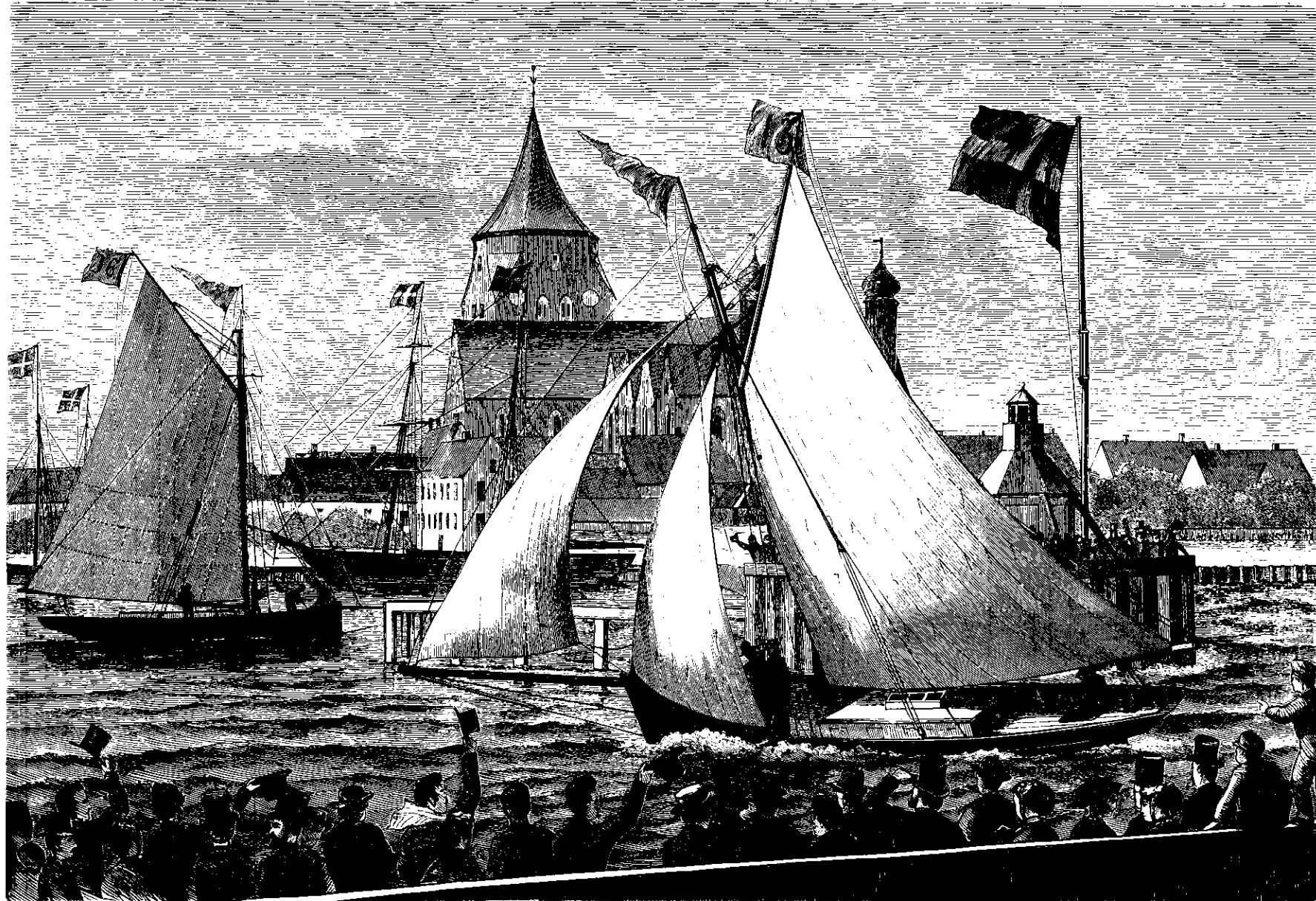
Fra Letren ved Hald. Efter en Tegning af G. N. Christensen.

Med Hensyn til den her anførte Tidsbestemmelse maa dog bemærkes, at Maleriet sandsynligvis er fra en senere Tid, formeentlig fra det nærværende Aarhundredes Slutning; den omtalte Beslædelse er uden Betydning.

Kapseiladsen ved Aarhus.

Årteraar var Aarhus Stedet for en Veddeløb til-søs, idet „Selbstabet for Lytseilads“ sidstledne 30te Juni

havde stævnet sine Medlemmer did. Kjorten Kartvoier havde givet Mode. Interessen samlede sig mest om Dæksfartærne „Naja“ og „Agnete“; Kørstnævnte tilhørende Etatsraad Lietgen og bygget af P. Brandt i Kjøbenhavn, Sidsstnævnte

Kapseiladsen ved Aarhus. „Naja“ og „Agnete“ vende tilbage til Havnene. Tegnet af C. Blache.

tilhørende et Interessentskab og bygget af C. Benzon i Nyhøbing paa Falster. Under en frist Mærskestuking udkæmpedes Øysten, hvormod Dagbladene have givet saa omstændelige Beretninger, at vi til vort Billeder, der fremstiller disse Rutteres Unkomst til Havnene, kun skulle føre de factiske Oplysninger, at „Naja“ tilbagelagde de tre Müll, som den afsatte Trekant udgjorde, i Løbet af 2 Timer, 2 Minutter og 55 Secunder; „Agnete“ brugte vel kun 2 Timer, 2 Minutter og 20 Secunder, men da den efter de vedtagne Kampregler paa Grund af sin Størrelse skulde give sin Medbelelse 1 Minut forud, kom den altsaa derved 25 Secunder tilfort. Præmien var et af Selvstabels Protector, h.s. kgl. Høihed Kronprinds Frederik, sjælent Uhr.

I det andet Løb, hvor der kompedes om en Solvvinande, som Overingenieur Rowan havde udsat til Præmie, gik „Basta“ af med Seiret i Løbet af 2 Timer, 25 Minutter og 10 Secunder. Den tilhører J. P. Larsen i Sæby og J. Tutein til Høgholt, og er bygget i Sæby. Det tredie Løb var for Halvdæksfartøier, om en dobbelt Marinefart som Præmie; Seirherre i dette blev „Kalisen“, tilhørende J. Schalburg i Nyborg; den sejlede Strekningen i 2 Timer, 44 Minutter og 30 Secunder.

St. Hansblussene.

En fransk Høftatter har nylig meddeelt nogle ret interessante Oplysninger om den ogsaa her i Landet bekendte Skif, at antende Baal paa høitliggende Steder St. Hans-aften. Man har her et af de utalige Eksempler paa, med hvilken Haardnakethed Almuuen holder fast ved gamle Skifte, længe efter at den Tro, som de symbolist udtrykte, er forsvundet. I det daglige Liv er der ofte Beilighed til at iagttaage, hvor stor Vanens Magt er hos Individene. Nationerne beherskes af den samme Indflydelse, kun at deres længere Levetid gjør Vanerne endnu langvarigere. St. Hansblussen staae nu maafee i Begreb med at forsvinde; men i enkelte Egne tændes de endnu med stor Samvittighedsfuldhed. Det er ikke mange Aar siden, at de lyste fra enhver Hoi i Nedre-Bretagne, og naar have de sikkert etter flammet muntern i Veitret fra mere end eet Sted. Denne Skif, der bærer meget tydelige Spor af Baals eller Solens Cultus, medbragtes fra Orienten af Kelterne og sit Indpas i alle de Lande, i hvilke deres Stammer satte sig fast. En i sin Oprindelse hedenst Høft har saaledes i Kærhundrede overlevet den Tro, som den skulde forhærlige, og det er ikke et Kærhundrede siden, at den overalt i Bretagne, Irland, Wales, Skotland, Harchen og Schwaben høitdeligholdtes for fuldt Aavor med flere nedarvede Ceremonier, hvis Oprindelse Deeltagerne vilde have haft meget ondt ved at forklare, men som aldeles aabenbart havde en religieus Betydning. Allerede Dagen er betegnende, idet Høften finder Sted paa den Tid, da Solen staaer længst paa Himmelnen. Maar man seer hen til, hvorledes Høften for ikke længe siden fejredes i Bretagne, finder man mange Beviser paa Ceremoniernes religieuze Charakter. Enhver af Beboerne, baade de rige og de fattige, gav samvittighedsfuldt Møde med sit Bundt Brænde eller Kvæs til det følles Baal, og naar det var tændt, lode Bonderne deres Kvæg fare hen over det i den Tank, at det derved bestyttedes imod Sygdomme. Rundt omkring Baalet var der opstillet Bænke, som stode ubesatte under hele Høften; thi de vare bestemte for de Dodes Skygger, der efter Folketroen toge Plads for at here paa Sangen og betragte Dansen. Over Toppen af Baalet var der anbragt en Blomsterkrands, om hvis stedne Blade man siden forte en heftig Strid, fordi man i dem sikte en Talisman imod legemlige Lidelsner og Hjertesorger. Ogsaa af det forkastede Tro tog enhver Deeltager et Stykke hjem med sig, da han herved sikte et Middel til at beskytte sit Huus imod Lynild. Dog er det aldeles afgjort, at Høften i umindelige Tider er blevet høitdeligholdt til ære for „Herr St. Hans“, saaledes som de fattige Småpiger sige, naar de gaae fra Tår til Tår for at bede om Brænde til den hellige Ild, og de Indsædte ville derfor visenok benegte, at Høften har den Oprindelse, som vi tillegge den. Men enhver Tid vil bringes til at forsvinde, naar man leser Beskrivelsen om, hvorledes St. Hans Aften for neppe tohundrede Aar siden høitdeligholdtes i Schwaben. Der var det Skif, at Baalet tændtes paa en hoi Bække uden Træer, og allerede flere Dage i Forveien begyndte man at bringe en umaaelig Maske Ved derop. Maar Baalet var tændt, gik Deeltagerne efter hverandre hen til det og gav sin Tribut til den hellige Ild ved at kaste en eller anden Gjenstand, som man havde brugt til sin Person eller benyttet i Huset, ind i Glammerne. Maar alle disse Øffere vare saa fuldstændigt fortærede, at der ikke kunde opdagtes Spor af dem, begyndte en anden Ceremoni. De tændte Træskykker slættes fra hverandre og lagdes i to parallele Rækker, saa at der dannede sig to lange Bolde af Ild. De unge Mennesker løb nu ind i den suvere Gang imellem de to brændende Bunker, og naar de havde udført forskellige symboliske Bevægelser, sprang de over een af dem under Tilstuernes Bisaldsraab, det vil sige, naar de kom godt derfra; thi elvers bleve

de udlede. Derefter kom Touren til Køæget, som dreves ind i den suvere Bjænnengang, og hvis pudsigte Krumspring valte stor Horneioelse. Høften endte med en Ceremoni, paa hvis Udsald alle de Tilstedeværende ventede i oprigtig Angest. Man tog et Vognhjul og fastede det over Alden; naar det var godt tændt, blev det trukket ud igjen, og Lensherren, hvis Hænder vare bestyttede af tykke Læderhandster, ruslede det ned ad Balken. Kom det flammende Hjul, der var et levende Sindbillede paa Solen, uhindret ned til Hoden af Balken, var dette et Tegn paa, at det kommende Aar vilde blive lyklig for alle Deeltagerne; men dersom Hjulet kom ud af sin rette Cours eller falde om underveis, eller dersom Alden gik ud, inden det var kommet ned, maatte Alle belæve sig paa at opleve store Ulykker, inden St. Hansblusset næste Gang tændtes. Saalenge Prøven stod paa, herstede der derfor Dødsstilhed i Høfsmølingen. Raade Hjulet lykkeligt Hoden af Balken, gav Glæden sig Lust i stærke Bisaldsraab, og Matten tilbragtes i Fryd og Lyshøjde. Men gik det galt med Hjulet, sad tog man strax færgemodigt Afsted med hverandre, og Enhver vandrede hjem med et bebrøvet Ansigt, medens Mørket af og til oplystes af de tændte Baals døende Flammer, der funklede i Matten som Lygtemænd.

Mit første Aar som Birkedommer.

(En Criminalhistorie af U. C.)

Da jeg var syvogtyve Aar gammel, havde jeg allerede i syv Aar været juridisk Candidat med bedste Charakter, og i de sidste to Aar ivrigt ansøgt om forskellige Embeder. Det var i salig Stemmanns Tid, og da denne Minister, som bekendt, tog seerdeles meget Hensyn til Egamenscharakteren, samt da mine Vilkaar vare saaledes, at de ikke fristede mig til at tage det forstede det Bedste, havde jeg kun ansøgt saadanne Embeder, der vilde sikre mig en anständig og behagelig Existens. Jeg var, som sagt, kun syvogtyve Aar; jeg havde Tid at vente. —

Jeg blev derfor umaaelig glad, da jeg paa denne Tid en Dag modtog et med det kongelige danske Cancellies store Segl forsynet Brev, der underrettede mig om, at jeg af Høis Majestæt Kongen allernaadigst var bestykket til Birkedommer i Boeslunde; hvor dette ligger — det bliver nu min Hemmelighed.

Denne min Glæde var saameget større, som det netop var i Boeslunde jeg var blevet ansat; thi en Ven af mig, der et Par Aar havde været Hønslerer paa en Gaard i Boeslundes Nærhed, havde saa ofte underholdt mig med Skildringer af Stedets sjonne Omegn, dens prægtige Herresæder og det morsomme og selvstabelige Liv paa disse, at jeg endnu indenrigtig end ellers havde ønsket at see min Ansogning bevilliget. „Ja, kunde Du være saa lykkelig at faae det Embede, saa vilde jeg rigtignok lykønske Dig som en af Gru Fortunas mest Begunstede —“ saaledes havde min omtalte Ven flere Gange ytret sig, da han blev vidende om, at jeg sogte Embedet i Boeslunde. Og nu var dette stæt; Cancellistrølsen, som jeg holdt i min Haand, viste mig allerede ved sin Bagside, at jeg blandt den hele Stof, der havde rivaliseret med mig, var den lykkelige Udtaarne; der stod jo: „Til Hr. Birkedommer og Skriver i Boeslunde os.“

At jeg ikke tövede længere end fornødent med at indtage min omtalte Ven flere Gange ytret sig, da han blev vidende om, at jeg sogte Embedet i Boeslunde. Og nu var dette stæt; Cancellistrølsen, som jeg holdt i min Haand, viste mig allerede ved sin Bagside, at jeg blandt den hele Stof, der havde rivaliseret med mig, var den lykkelige Udtaarne; der stod jo: „Til Hr. Birkedommer og Skriver i Boeslunde os.“

Efterat have boet et halvt Aars Tid i mit nye Hjem, havde jeg allerede stiftet Befjendtsstab med Proprietærerne, Præsterne, Lægerne og Høftmaendene, kort, med hele Eliten i Omegnen. Jeg havde anstafset mig et elegant lille Kjøresti, og dette var nu godt hjælt, hvor det viste sig i en Dommedags af henved et Par Müll.

Paa disse mine jævnlige Udfarter kom jeg ofte forbi en temmelig anseelig Gaard med et meget indbydende Øvre, og hvor Gang havde jeg tænkt: „Det er en smuk Gaard, Gud veed, hvem den tilhører?“ I Høftsmølingen anstillede jeg ingen anden Reflection herover; men en Dag, da jeg efter passerede den, faldt det mig ind, at det i Grunden var besynderligt, at jeg, med mit udstrakte Befjendtsstab i Egnen, endnu ikke kendte Navnet paa denne Gaards Eier. Da just en Karl stod ved Indgangen til den Allee af Lindetræer, der førte op til den, standsede jeg og spurgte:

„Hvem tilhører denne Gaard?“

„Salling,“ svarede Karlen.

„Salling“ — gjentog jeg ved mig selv. Dette Navn var mig aldeles ubekendt. Jeg fortsatte min Vej uden i Høftsmølingen at anstille nogen Betragtning herover; men efter faldt det mig dog ind, at det var underligt, at jeg intetsteds var stødt paa denne Hr. Salling, ja, hvad der endnu var underligere, ingeninde havde hørt ham omtale. Imidlertid slog jeg snart Hr. Salling ganske af Tanker, og det var først længere Tid efter, at jeg tilfældigvis i Talens Løb kom til at spørge en af mine Bekendte: „Kjender De Hr. Salling?“

„Jo“ — svarede denne, som mig syntes noledne — „han er en Gaard her i Nærheden.“

„Ja, det veed jeg; men, hvad er det for en Mand?“

Den Adspurgt saae paa mig med et eiendommeligt, næsten introlærende Blik og svarede om sider: „Han hører ikke til min Omgangstreds.“

Der var Noget i Mandens Tone, som sagde mig, at han ikke ønsede at bevare flere Spørgsmål i denne Retning. Jeg gav mig derfor til at tale om andre Ting, idet jeg tænkte: „Salling og han ere Venner.“

Paa andre Steder fik jeg Tid efter anden lignende Svar paa det samme Spørgsmål, og nu troede jeg at være paa det Røde med, at Hr. Salling maatte være en uomgængelig Personnage, hvem Ingen vilde have at gjøre med.

Dette var imidlertid en temmelig driftig Slutning; thi hvorvel Pluraliteten af de Herrer Honoriatores vare vakkre og dannede Mænd, havde jeg, især ved Spillebordet, dog nogle Gange været Bidne til Scener af en saa brutal Natur at det — da disse ingen videre følger havde hørt for den Paagjeldende — afgav et sikkert Bewiis for, at der maatte høre en høi Grad af Raahed til at foranledige en Exclusion. Men da dog enhver Ting har sin Grænse, var det jo tænkeligt, at Hr. Sallings Raahed var saa ultra, at han havde gjort sig selv til en Umulighed. Men hvordan det nu end forholdt sig, nok er det, jeg saae aldrig denne Mand i Selvstabet og hørte ham aldrig omtale. Dog jo — en eneste Gang hændtes dog dette. Jeg hørte nemlig engang paa Landeveien en Mand sige til en anden Mand, idet de gik mig forbi: „Det gaaer ham ligesom Salling, naar han taler om Bunken, saa mener han Katten.“ Men denne Ytring fulde ikke give mig nogen Oplysning om Mandens Charakter.

Jeg havde imidlertid aldeles forglemt Hr. Sallings Tilværelse, da et Tilfælde gjorde mig bekendt med ham.

En Dag i Juni Maaned havde jeg forestaget mig en temmelig lang Spadseretur. Solen skinnede varmt og Veiret var yndigt; men med Et begyndte nogle truende Skyer at vise sig paa Himmelnen og stærke vindstød at forsynde et oprækkende Tordenveir. Himmelnen blev mørkere og mørkere, jeg fordoblede mine Skridts Hurtighed, men det var forfærdlede, Regnen begyndte allerede at falde i store tunge Draaber; det var øensynligt, jeg om et Øieblik vilde være gjennembøldt.

Jeg befandt mig just lige ud for Sallings Allee og be-tænkte mig et Øieblik paa, om jeg skulle søge Ly under hans Tag, eller lade mig noede med den Beskyttelse, hans store Linde vilde kunne yde mig; men jeg indsaae snart, at denne vilde blive utilstrækkelig, og besluttede derfor at appellere til Mandens Gjæstfrihed. „Den Grobian“ — tænkte jeg — „kan i værste Tilfælde dog kun vise Dig Deren, og da er Du jo ikke værre farer end mi.“ Jeg begav mig derfor trostigt op ad Alleen.

Det jeg nærmede mig den brede Steentrappe, der var foran Beboelseslejligheden, hørte jeg en hoirostet Barnestemme. „O, vee!“ — tænkte jeg — „han er især med at pryggle sine Børn.“ Jeg var allerede ved at vende om og the til Lindetræerne; men — hørte jeg ret? . . . Det var jo ikke Graad og Jammer, det var jo Jubel og Latter, jeg hørte. Dette forandrede hurtigt min Beslutning. Jeg sprang op ad Trappen, traadte ind i en rummelig Høftue og — stod nu for det yndigste Familiemaleri, jeg nogensinde har funnet tænke mig.

Gjennem den til Høftuen aabentstaende Dør saae jeg ind i et smagfuldt meubleret Værelse. En Mand og en Kvinde laae paa Knæ lige for hinanden paa Gulvet, medens et lille Barn mellem deres udstrakte Arme gjorde sine første Forsøg i den Konst at gaae ene. En tre- eller fireaars Dreng med et deiligt Løftehoved og øblerede Kinder stod som Tilstuer ved disse Døvler og syrde sig ret hjerteligt over den lille Søsters leidte Befæbelser; han lo, jublede og sprang af Glæde, hvor Gang Balancen svigtede den lille Værling. Hældrene vare, om end paa en mere stilfærdig Maade, ligesaa glade som Drengen. Faderens Ansigt kunde jeg dog ikke se, men Moderens, der vendte imod mig, straaledes af et lykkeligt Smil, medens dog af og til et Anstrøg af hjærlig Wengstelse gled hen over det, naar den Lille i sin Overgivens-hed glemt Høftigigheden. Begge vare saa optagne af denne Beskæftigelse, at de set ikke bemærkede mig. Den lille Dreng blev mig først var, og gav dette tilkjende ved at gjentage: „Mand, Mand!“

Det nu Moderen høvede Vinene og saae mig, sluttede hun Barnet i sine Arme og reiste sig. Faderen, der ikke

havde fættet Anledningen hertil, forblev endnu i sin knælende Stilling og vendte blot Hovedet om; men saafnart han opdagede mig, reiste han sig og kom mig imøde.

Da jeg nu stod Ansigt til Ansigt med denne Mand, der ikke kunde være nogen Ander end Salling, blev jeg næsten forbavset ved at iagttaage den fuldstændige Contrast, der var mellem den Salling, min Phantasi havde skabt, og den virkelige. Jeg havde forestillet mig en Raahedens Representant, en gammel vranten Skaldebane med et ubehageligt Gesæs, og nu stod for mig en ung, smuk Mand med et intelligent Ødre, med et Hoved ombalget af fyldigt brunt Haar, en ødel høj Pande og et Ansigt, hvis mandige Skønhed forhastedes ved Godmodighedspræget i hans smukke Øine.

Hør jeg endnu havde talt et Ord, rakte han mig Haanden, nævnede mig ved Navn, indbød mig til at træde nærmere og præsenterede sin Kone for mig. Jeg fremførte nu, at Skytregnen havde nødt mig til at lægge Beslag paa hans Gjæstfrihed og bad ham undskyde at jeg, saa at sige, var falden med Døren ind i Huset til ham.

"Ingen Undskyldninger, min kjære hr. Birkedommer! Jeg er overimod Jordenguden meget forbundet, fordi han bringer mig et saa behageligt Besøg."

Dette var en ganse anden Modtagelse end den, jeg havde ventet, og i mit Hjerte gjorde jeg Manden Afsigt for den Dom, jeg forud havde fældet over ham.

Jeg slog mig da til Kro, og snart befandt vi os i en livlig Conversation om et af Datidens interessante politiske Spørgsmaal. Hans Domme og Meninger, skønt under tiden afvigende fra mine, vare saa begrundede eller i alt fald saa vel understøttede og hans Maade at fremfæste den paa saa klar og logisk, at jeg uviskaarligt udbrød: "De er vel en studeret Mand?"

"Nei" — svarede han — "hvis De ikke vil kalde det at studere, at jeg har læst Endel og ikke været nogen flygtig Læser. Vinteren er lang, den er Landmandens Ferietid, og da kan han jo intet Bedre tage sig for, end at virke til Vandens Skærpele."

Det var dog ikke alene i Politiken, eller i den Kundstab, man for endel kan erhverve sig ved flittig Avislesning, at jeg fandt ham hjemme. Efterhaanden gled Samtalens over i andre Materier; fra Politik kom vi let ind paa Historiens Omraade, og fra dette efter paa Westheilens, og nu forbavses jeg i Sandhed over hans udstrakte Kjendstab til og findrige Domme om den Literatur, der har erhvervet vort Hjemland Udlændets Agtelse, og vor Hovedstad Navn af Nordens Athen. Han havde læst Alt, kendte Alt, og udtalte sig derom med en Landrighed, et Skarpsyn og en Finhed, forenet med en Tolerance og en Godmodighed, der fremkaldte min Beundring, og som gjorde hans Hjerte lige megen Ven.

Timerne svandt hen den ene efter den anden; Uveiret var for længe siden hørt op, uden at jeg havde lagt Mærke dertil, saa meget fængsledes jeg af den Interesse, denne Mand afgav mig. Da jeg om sider brød op, erklaerede jeg min underholdende Vert, at det var længe siden, jeg havde tilbragt saa behagelige Timer, anmodede ham om at og til at forunde mig sit Besøg, og erklaerede ham, at han i hvert Tilfælde ikke vilde blive fri for mit. Paa min Anmodning gav han intet Svar, til min Eklaering fæste han derimod meget indtrængende Ønsker om, at jeg vilde holde Ord.

Paa hjemveien tænkte jeg over, hvad der dog kunde foranledige, at denne Mand stod saa isoleret. "Skulde det være" — tænkte jeg — "fordi han ikke vil nedslade sig til de ringere Ander, hvorfra Omegnens Honoratiores rigtignok bestaae?" Men nei, en saadan Arrogance fandtes der ikke Spor af i hans aabne og ligefremme Væsen. "Skulde det være pecuniære Hensyn, der forbyde ham at tage Deel i det selvstabelige Liv?" Men Alt i hans Bolig vidnede om Velstand, ja næsten om Rigdom. "Eller var han maastee nyligt kommen til Egnen?" Men jeg vidste jo af egen Erfaring, at Hjemdstab snart var stiftet, naar man fun selv vilde. Hvad var det da? — Jeg fandt ikke udgrunde det, og besluttede derfor ikke at gruble derover.

Otte Dage vare forlæbne, og Salling havde ikke besøgt mig. Mit Ørste tro, gif jeg derfor til ham. Alter tilbragte jeg saare behagelige Timer hos ham, og havde ovenihsabet den Glæde, at iagttaage det hjærlige Forhold, der hæftede mellem ham og hans vækste Kone. Det vilde, derom holdt jeg mig overbevist, være en Umulighed, blot for at skuffe en fremmed Jagttager, at fremhylle denne gjensidige Omhed og Agtelse, som visse to Westfæller, i hvert Blik, i hvert ubetydeligt Ords Modulation lagde for Dagen. Denne Omhed, denne Agtelse maatte være sand og virkelig, maatte udgjøre Livsprincipet i deres hele Væren.

Da jeg om Aftenen saent begav mig hjem, grubledie jeg atter. Det hæmmede mig, at der mellem mig og en Mand, som jeg ikke kunde andet end elste og agte, stulde stille sig noget vist Mystisk, der trods mit Hjertes Tilskyndelse afholdt mig fra at slutte mig ganse til ham. Men hvorefor ikke ligefrem spørge ham om Grunden? Dog — Omstændigheder, jeg ikke anede, delicate Forhold, der vare mig ubekendte, kunde maastee gjøre et saadant Spørgsmaal gene-

rende, ja muligt endog saaende. Jeg besluttede derfor at sondere, men med al mulig Forsigtighed.

Næste Gang, jeg besøgte Salling, spurgte jeg ham som ganske tilfældigvis: "Hvorlænge har De boet her i Egnen?"

"Mit hele Liv" — svarede han — "Jeg er født her paa Gaarden; min Fader etede den før jeg."

Nu vidste jeg altsaa, at han ikke var nogen Nybygger, og at han folgelig ikke kunde være fremmed for Omegnens Beboere. Men han manglede maastee den for det landlige Selbstabsliv allerfornæsteste Betingelse, han var maastee ikke l'Hombréspiller? Jeg vovede dog ikke strax at fremkomme med Spørgsmaal desangaaende. Først da jeg om Aftenen lavede mig til at gaae hjem, sagde jeg, som om jeg med Et huskede derpaa: "Spiller De l'Hombré?"

"O ja" — svarede han, som mig syntes med lidt Forbehold.

"Men morer det Dem? Spiller De gjerne?" — spurgte jeg videre.

"Jeg kan nok lide en god l'Hombré" — svarede han, og vedbлен derpaa næsten som for sig selv: "Hør spillede jeg ofte; nu er det længe siden."

Jeg lod, som om jeg ikke havde hørt hans sidste Bemærkning, og vedblev: "Da maae vi have os et Parti. Hvis De vil tage tiltakke med det Arrangement, jeg, som Peberbend, kan byde Dem, beder jeg Dem selv at bestemme Aftenen."

Han taug et Diblik og sagde derpaa med lav Stemme: "Hvem skalde saa være vores Medspillere?"

"Hvem De heist onster blandt Godfolk her i Egnen" — svarede jeg.

Han taug længe. Derpaa traadte han mig et Skridt nærmere og sagde, idet et selsomt melancholisk Smil gled over hans Ansigt: "Vær forvisset om, at jeg slatter Deres venstabelige Indbydelse meget højt og tæller Dem hjerteligt for den; men jeg maa afslaae den."

"Men af hvad Grund?" — foer mig uviskaarligt ud af Mundten.

"Af Grunde" — svarede han — "som De nok vil erfare, som jeg godt kunde meddele Dem, men som jeg — maastee er det en Svaghed — ikke vil, da de rimeligvis vilde foranledige . . . Dog nok herom! Det smærter mig; men det kan ikke være anderledes."

Paa Veien til mit Hjem behersedes jeg af meget sorgelige Forestillinger. En uhyggelig Twivl var opstaet hos mig, og hvor nødigt jeg end vilde dvoele ved den, paatvang den sig dog ideligt min Sjæl. Var det tankeligt, at Salling, der ved sin blotte Fremtræden maatte opvække Tillid og Agtelse, kunde have begaet noget Uvhæderligt? Var det muligt, at denne Mand, hvis hele Ødre, Væsen og Tale kun syntes at bære Bidne om Reitskaffenhed og Pligtfølelse, kunde have foretaget sig Noget, der maatte twinge ham til at flyve sine Standsfæller, for at undgaae at skyes af dem? Jeg beskræbte mig af al Magt for at blive denne afstyrlige Twivl kvit; jeg stodte den fra mig med Modbydighed, men bestandigt vendte den tilbage og forelagde mig det Spørgsmaal: "Hvad skalde ellers bevæge ham til at afslaae Indbydelsen, og at afslaae den paa en saadan Maade?" Jeg gjennemgik atter og atter Ord for Ord vor forte Samtale. Paa hans Spørgsmaal om, hvem der skalde være vores Medspillere, havde jeg overladt ham Valget iblandt Folk i vor Omegn, og derpaa havde han erklaeret, at han ikke kunde modtage min Indbydelse, at det smærtede ham, men at det ikke kunde være anderledes. Der maatte altsaa blandt alle vores Omgivelser ikke være Nogen, i hvis Selstab han vilde befinde sig vel, og hertil maatte Stylden ligge hos ham, kun hos ham; thi i vor Omegn boede mange Mand med upletted Røgle og dannede Sæder.

Jeg veide alt Dette mod hinanden; men kunde ikke paa nogen Maade faae Sallings Person til at sige til min Forestilling om Den, der havde gjort sig uoverdig til at deltage i hjærlige Mænds Lag, og som ovenihsabet selv erkendie dette; jeg gjorde mig derfor Umage for at troe, at Omstændigheder, der for mig vare udgrundelige, maatte være Marsag til dette Forhold.

Jeg vedblen derfor at besøge Salling; men mørkede dog snart, at vort Forhold siden min l'Hombréindbydelse ikke var det samme som for denne. Vel modtoges jeg hver Gang paa samme hjertelige Maade; men det var aabenbart, at mine Besøg ikke mere voldte ham den Fornoielse som tidligere. Han var ikke mere saa oprømt, og vor Conversation gif ikke mere saa ustændet og utvungen; han var ofte afsprett og betragtede mig tidt med Blikke, der syntes at indeholde et Spørgsmaal. Alt Dette var ikke sikkert til at formindste min Twivl; dog den skalde snart blive yderligere begrundet.

En Dag, da jeg var hos Salling, blev det om Aftenen, som jeg vilde gaae hjem, et meget ubehageligt Veir. Han vilde paa ingen Maade tillade, at jeg begav mig paa Hjemvejen tilføds, og trods min ivrige Protest lod han en Vogn føre op for Døren for at befordre mig.

Underveis faldt det mig ind at sige til Kudsten: "Det er et Par prægtige Heste, Du har, Jokum."

"Ja" — svarede han — "Huusbond er en 'aggerat' Mand; han har sine Ting i Orden. Lad kun Folk fortælle, han har gjort baade 'ded og ded', saa siger jeg dog, at bedre Huusbond kan man ikke finde" — og Jokum slog, til yderligere Bekræftelse paa sine Ord, et dygtigt Smeld med Pidsten.

Denne Kudstens Uttring berørte mig paa det Smerte-ligste. Skulde dog Salling virkelig have gjort sig skyldig i en Handling, der stodt ham ud af det Samfund, hvortil han ifølge sin Stilling hørte? Dog, maastee var han ikke skyldig, men fun beskyldt? Men var Beskyldningen falsk, kunde han jo fræsægge sig den — det gjorde han ikke; han indrømmede jo dens Rigtighed ved selv at udelukke sig fra sine Standsfællers Krebs. Jeg havde den største Lust til at erfare, hvad Kudsten mente med sit "ded og ded", men fandt det naturligvis uoverdig at spørge ham derom.

Det vilde have været saare let for mig at blive bekjendt med Hemmeligheden ved ligefremt at henvende et Spørgsmaal til en eller anden af Egnens Beboere; men det var bestandigt forekommeligt mig, at en saadan Adfærd fra min Side ikke var aldeles discret, at det vilde være at krenke ham, om jeg bag hans Ryg erknydgede mig om hans Rygte. Endog efter at min Twivl var bleven bestyrket ved hans Ejencie-karls Uttring, kunde jeg ikke overtale mig dertil, og jeg sagde bestandigt at faae mig selv til at troe, at en eller anden af disse Jammerligheder, hvorfra Hverdagsmennesker, stundom af Misundelse, men som oftest af Misforståelse, saa smaalt lave Motiver, var Grunden til dette Forhold. Maastee havde han havt en eller anden Fordeel, som Enhver af de andre Stemmeangivende ansæde sig for mere berettiget til, og de havde nu sammenvoret sig imod ham for at henvne sig. Rigtignok hvistede en Stemme mig i Øret, at i saa Tilfælde vilde Salling have anvendt den Overlegenhed, han ubestrideligt var i Besiddelse af ligeovers for sine Standsfæller, og trods det deres usle Sammenrottelse. Men maastee gjorde han det ogsaa, naar han var nødt til at samles med dem, og syede forsørig en Omgang, der ikke ydede ham nogen Tilfredsstillelse. At mit Raisonnement ikke var velbegrunderet, derom haade jeg rigitnok en temmelig sikker Forrenommelse; men den Interesse, jeg nærede for Salling, gjorde mig førstes tilbørlig til at domme i hans Faveur. Hertil kom maastee ogsaa, at jeg i modsat Tilfælde vilde være nødt til at bryde Omgangen med ham, og denne var bleven mig saa kjær, at jeg saare nødigt gav Slip paa den.

Paa denne Tid indtraf Noget, der endelig bestemte mig til at etlyndige mig om Sagens rette Sammenhæng.

Det var blevet Efteraar og Skovauktionerne vare begyndte. En Saadan havde en Dag samlet saagodtsom alle Egnens Honoratiores om Brokstordordet i den Kro, hvor Auctionen skulle holdes. Hentimod Slutningen af Maaltidet var en livlig Conversation kommen igang; man fortalte Historier, lo og var meget hørostet. Med Et hører Stuen op, og er i et Nu forvandlet til Høisten og Mumlen. Jeg vidste ikke hvad der havde foranlediget denne pludselige Forandring; men, idet jeg fastede et Blik hen mod Døren, saae jeg — Salling.

I næste Diblik befandt han og jeg os ene i Stuen; hele det øvrige Selstab havde begivet sig ind i et tilstødende Værelse.

Hvad der nu foregik i mit Hjerte stal jeg have ondt ved at bestrive. Det var en formelig Sammenblanding af Harme, Smerte og Fortrydelse; Harme over den Ubarmhjertighed, hvormed Dommen blev egeveret, Smerte over at en Mand som Salling havde forstoldt en saadan Dom, Fortrydelse over at jeg havde tovet med at gjøre mig beskyldt med hans Styld; thi nu maatte jo al Twivl om Styld og Ikkestyld forsvinde. Det vilde være utenkelig, at alle disse Mand skulle være enige om at vise ham en saa høj Grad af Foragt, hvis de ikke varde tilfølde overbeviste om, at han havde forstoldt den.

Salling haade uden at sige et Ord nærmest sig Bordet. Han var uædvanlig bleg og idet han rakte Haanden ud efter Vandkaraffen, saae jeg, at den fløjede.

"Hvordan har De det, Salling?" — sagde jeg, idet jeg næsten maatte twinge Ordene frem.

"Tak" — svarede han — "som sædvanligt." Derpaa komme han det Glas, han havde fyldt og begav sig ind i Auctionstuuen.

Da Auctionen var forbi, ilde jeg til mit Hjem for uforstyrret at tenke over det uhyggelige Optin, jeg havde været Bidne til. Jeg indsaae, at det nu vilde være fornødent for mig at erholde paalidelig Undretning om Sallings Brode og besluttede at henvende mig til Mand, der maatte vide Besed om denne Sag og paa hvis Ord jeg kunde stole.

Adskillige Horretninger, og deriblandt en temmelig omfattende Tyssag, nødede mig imidlertid til at opsette Udforselsen af denne Beslutning. Bemeldte Tyssag førte det med sig, at jeg maatte gjennemse flere af Rettens ældre Protocoller over criminelle Sager, og dette var et ikke alene højt trættende, men ogsaa for mig et temmelig hæmleligt Urbeide.

(Fortælling.)

En Teltbænk.

Teltbænken, et nyt, prænt og desuden hensigtsmæssigt havemeubel, har paa Verdensudstillingen i Paris ifjor vundet stort Udfald og leveres nu i en meget smuk Udstyrelse og med flere Forbedringer. Paa Bænkens tvende Sider, hvis Lænestykke er indrettet til at slæs frem og tilbage, findes Stiver, der bære et Telt, som er spændt over Bænken til Skygge. Ved Hjælp af en simpel Indretning, et krumt Greb, som man nemt kan næse med haanden, kan Teltet paa en gang trækkes op paa begge Sider eller slæs ned. Teltbænken yder derfor paa ethvert Sted i det frie, f. Ex. paa enhver Græsplaine, et behageligt hvilested, hvor man kan være fuldkomment beskyttet mod Solstrålerne. Teltet kan tilligemed Overdelen tages af.

Literatur.

— „August Thorne“, af Beatus Dodi, er en Fortælling, der ikke sætter Videnslæben i stærk Bevægelse eller spander Phantasien, hvilket er en ubestridelig Dyd. Men uden Skade funde den godt have været lidt livligere, thi dens Kvalitet kan ikke rigtigt hamle op med dens Kvantitet; den er lovlige bred. Forresten giver Forfatteren en Række Billeder, trohjertet, naturligt og ikke uden Routine i Behandlingen, af Personer og Tilstande i Tidssummet 1797—1808. De store aandelige Overgange, da „Skærtorsdagskampen“ stod et nyt Aarhundrede ind, maa man dog ikke vente at finde afspejede eller gjennemsklarede i denne Bog; ikke heller er den i mindste Maade et Sidesyklus til „Klæderjenten“ i Henseende til det Psychologiske, sjældent særlig Hovedpersonen er født med Drift og store Evner for scenist Konst. Ogsaa er Moraliteten hos Dodi snarere en civiliseret Willie mod det onde, end Højsind og Stykke, der løfter mod nye Maal og bærer frem til nye Anstuer. Saaledes er „August Thorne“ vel ikke fortrinligt tilfællet til at faae Forstand af, men til Gengjeld fri for al den Bitterhed, der følger med Kundstabstreets Frugt. Det være sluttelig bemærket, at Titelfigurerne ikke har det Mindste at gjøre med den Normand af samme Ødebo og Hamillenavn, der joenligt ogsaa i „Illustreret Tidende“ har falbdt hermeist henlogte Læsterier. (Chr. Steen & Sons Forlag.)

— „Haandbog til Brug paa Kapridnings-Banen“ er en lille Ordbog, der i disse Dage er udkommet og har viist sin praktiske Nytte saavel paa selve „Derbydagen“ i Slagelse som ved Bladcorrespondenternes Beretninger om Løbene der. Dens Udstyrelse er kvik. (C. C. Løses Forlag.)

Oplossning paa Gaaden i Nr. 458:

Orfaner.

Oplost af Frederiks Tiltæber. Palle Blot, han med høder, Zetter Georg, Ge i Be.
Oplost paa Vers af Div... .

Døde.

Hermann Plüddemann, Historiemaler af den ølde büsselsborgske Stole, † 24 Juni i Dresden.
Carl Oswald Rostostky, talentfuld Døremaler, † 21 Juni i München, 29 Aar.
Dr. Vaughan, i en Række Var Redakteur af „British Quarterly Review“ og historisk Forfatter, † 20 Juni i London.

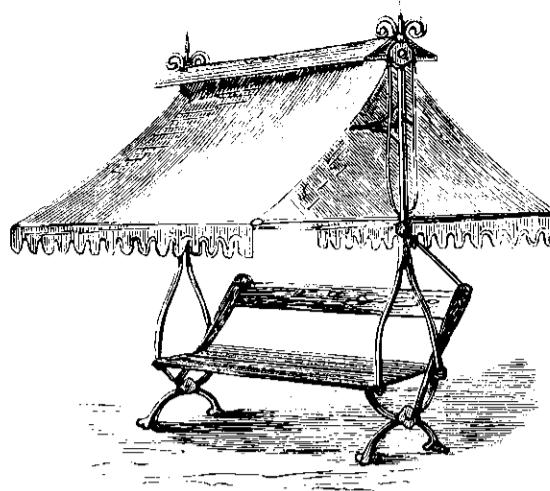
Udkommet er og faaes i alle Boglader:

Haandbog i Roning.
Et Forsøg efter det Engelske ved H. + H.

Udgivet af Handels- og Contorist-Foreningen.
16 Sk.

Haandbog til Brug paa
Kapridnings-Banen.

Kortfattet Ordbog over de ved Kapridning hyppigst forekommende Fremmedord, Benævnelser og Bestemmelser.
Pris 16 Sk.

En Teltbænk.

— Victor Rydberg: „Biblens læra om kristus.“ Samvetsgrann Undersøkning. Tredje Upplagen. Den myrrationalistiske Retning, som har vundet endel Udbredelse i Sverige og ved Ignells Skrifter især er blevet bekjendt hos os, har i Rydberg en af sine dygtigste Ordførere. I det foreliggende Skrift kommer Forfatteren gennem en Række kritiske Undersøgelser af Skriftenes Lære om Christus til det Resultat, at Kirkens Dogmer ere i afgjort Strid med Biblens Udsagn. Naar disse kun blive ret fortolkede, skulle de ikke indeholde Noget, som kan ansøres for Christi quoddommelige Natur, eller Noget, hvorpaa Kirken kan bygge sin Treenighedslære. Det nye Testamente står, naar det kun læses uden Fordom, føre til „den for Lænen og Hjertet lige tilfredsstillende Lære“, at „Mennesket Christus er Organet, gennem hvilket Gud opretter sit Riget blandt Menneskene, det fuldfomne Idealmenneske, den i Guds Verdensplan til sine Broders Frelse Forudbestemte“. Med stærke Udfald mod de Orthodoxe er denne Lære vunden ved en udførlig Fortolkning af en Række omvistede Skriftfælder; det maa dog undre, at Forfatteren har forbigaet flere, som have væsentlig Be tydning, ligesom ogsaa den Raastand maa overraske, at den ældste christne Kirke indtil Statskirken sidste Stund ikke stulde have hjælt Treenighedslæren. (Stockholm. Albert Bonniers Forlag.)

— „Folkesaga, især om Nordboens Liv, Daad og Ærøetude og hjemme“; første Del (næsten halvfemte hundrede Sider), omhandlende „de tolv første Aarhundreder efter vor Tidsregning“; udarbejdet nærmest til Brug for

Landboerne af P. Chr. Zahle. Det er et ikke ringe Værk, og man finder grunne mange Ting deri. Det er aabenbart, at Forfatteren har arbejdet med Over, at han har samlet Mæget sammen og — paa første eller anden Haand — gjort en Ordning deraf og Betragtninger derover, som ville give de allerflestes Læsere noget Nyt. Men ligesom hans Bog for Enhver vil fremkalde Savn af Klærhed og den Fremstillingens Konst, der paa engang er Fløj og oplysende, paa engang fortællende og fyldesigjørende, saaledes frigte vi, at han særlig overfor „Landboerne“ maa siges at mangle de Egenstæder, der gjøre en historisk Forfatter saavel populair som vækkende. Hans Hensigt og Blid fortjene dog al Anerkendelse.

— „Folkelæsning“ Nr. 15 indeholder et nyt Heste „Smaaflykter“, nemlig en god Fortælling „Jens Lyngkrog“ ved Thyregod, Noget om Lynet, og et Udtog af Gil. Sundts Skildring af norsk Fanteliv. (Hos G. E. C. Gad.)

— „Kulsvirerne og deres nærmeste Omgivelser“, nordjællandstæ Skizzier af L. Both. Dette lille Heste samler Udstilligt, som har Interesse for Tourister i Egnen om Esrom. Det yder altsaa ved sin større Udførighed angaaende et mindre Omraade, et Supplement til „Touristen i Nordsjælland“. (Hos E. L. Thaarup.)

— „Talior och berättelser“ af August Blanche. To Dele; den første i tredje Oplag. Uden at kreve Rang som Digterverker, udmaerk Blanches Fortællinger sig som en mere end jævngod Læsning for dannede Mennesker. Der er saa megen „esprit“ i dem, at man bliver behageligt underholdt den Stund, man læser dem igennem. (Alb. Bonniers Forlag.)

— De saakaldte populair-naturvidenskabelige Bøger for dannede Læsere ere i de sidste Aar blevne en almindelig Ware. Lagtet der fra et videnstabeligt Synspunkt kan indvendes Udstilligt mod de fleste af dem, yde de dog uden Tvivl meget mere Godt end Ondt — ialtfald de bedre af dem. Saaledes er Figuiers „Jordkloden efter Syndfloden“, hvis femte Levering hovedsagelig omhandler Ørkener og Laviner, ikke blot en Bog med god Udstyrelse og smukke Billeder, men ogsaa en lærerig Bog, medens dens Mangel paa „Systematik“ neppe vil gjøre den mindre tiltrækkende for almindelige Læsere. Ligedan forholder det sig med et nyt Arbejde i samme Art: „Naturens Bidunder“ af Pouchet, hvis udkomme første Levering lover et Værk med samme fristende, ydre og indre Egenstæder. (P. G. Phillipsens Forlag.)

Løsning af Statopgaven Nr. 82 (af Møllerstrøm).

1. Sa8—b6, Rd6—e5 (eller A, B, C). 2. Eb3—d5, Re5—d6 (eller a).
3. Sb6—c4, Rd6—d5. 4. T17—f6, B14—f3. 5. T16—d6 gør mat.
- a. 2. — Bc5—c4. 3. Rd3—c4, Re5—d6. 4. Re4—d4, B14—f3. 5. Sb6—c8 gør mat.
- A. 1. — Bc5—c1. 2. Rd3—c1, B14—f3.
3. Sb6—c8 ofv. mat i 5te Træf. B. 1. — Rd6—e6. 2. Sb6—c1, B14—f3. 3. Be2—e4 ofv. mat i 5te Træf. C. 1. — Bf4—f3. 2. Sb6—c8 ofv. mat i 5te Træf.

Rigtig løst af Malmqvist, B. Nielsen, P. G. i Aalborg, Jensen i Rosnum, Thraen.

Opgaven Nr. 81 er endvidere rigtig løst af B. Nielsen.

Johan Friis.
Handel med Oliemalerier. Store Kongensgade 6, ved Kongens Nytorv.

Logograph.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Jeg tidi raader Bod paa en isolerig Nød.

5. 2. 10. 4.

Fra aabnede Glaser

Med Brag jeg frembruser.

6. 1. 3. 9. 8.

Fra mig kommer Kongens og Stodderens Brød.

1. 6. 1. 9. 3.

Taus er min Indvaaner,

Jeg graaner og blaaner.

7. 6. 4. 4. 2. 7.

Jeg ønskes Der ofte — saa giv det da maa
Dag efter Onslet Der gaae!

Vejrsforholdene paa Landbohøjskolen

fra den 26. Juni til den 9. Juli incl.

Dato.	Middelvarme (C. °).	Højest varme.	laveste varme.	Regn- grad st. 2 i v. Et.	Bufttryk.	Regnboede i timer.
26de ..	14,15	18,5	9,0	50,5	28"	2,97
27de ..	12,05	17,2	9,0	54,0	28"	2,21
28de ..	13,75	19,9	6,0	42,5	28"	1,54
29de ..	17,52	21,3	8,3	51,0	28"	1,74
30te ..	14,48	17,6	12,9	56,5	28"	0,70
1ste ..	15,20	23,1	9,7	58,5	28"	1,72
2de ..	17,47	23,5	10,2	39,5	28"	1,02
3de ..	18,03	24,0	10,5	65,5	27"	11,21
4de ..	17,10	24,0	13,0	65,0	27"	10,72
5te ..	14,43	19,9	10,5	61,0	27"	8,56
6te ..	15,63	19,1	10,2	80,0	27"	9,35
7de ..	14,90	19,6	11,8	72,5	28"	0,47
8de ..	15,90	23,2	11,0	59,0	28"	2,78
9de ..	18,93	24,6	8,9	50,0	28"	3,68

N.B. Middelvarmen er bestemt ved Apotegsler Rl. 7, 12 og 11 og Bufttrykket som Middelstørrelse af Raadtæller Rl. 8, 10 og 2.

Verdens-Barometret

Vorden	8. Juli	3. v. Et.	Consol. . . .	94 ¹ / ₂ 1/8.
Paris	9. —	3. —	Meteor. . . .	70. 45.
Wien	8. —	5. —	Metalliques . . .	58. 30.
Berlin	"	3 ¹ / ₂ "	Staats-Sch. . .	83 ¹ / ₂ .
Rieberbæk	10. —	4. —	R. O. Obligat . .	87 ¹ / ₂ .

Udgivet af Forlagsbureauet i Kjøbenhavn.

Haandbog i Cricket og Langbold.

Udgivet af den kjøbenhavnske Boldspilklub.

36 Sk.

C. C. Løse.